

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Helyben.		Videkre külvé:	
Egy evre . . . 10 kor. — fill.	Egy evre . . . 10 kor. — fill.	Egy evre . . . 10 kor. — fill.	Egy evre . . . 10 kor. — fill.
Fél evre . . . 5 . . .	Fél evre . . . 5 . . .	Fél evre . . . 5 . . .	Fél evre . . . 5 . . .
Negyed evre . . . 2 . . .	Negyed evre . . . 2 . . .	Negyed evre . . . 2 . . .	Negyed evre . . . 2 . . .
Egy óra	Egy óra	Egy óra	Egy óra
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Felolós szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A szombathelyi párbaj.

Mikor a kötelességének áldozata lesz valaki, megilletődve állunk a tetem fölött, és emlékezésünkben ragaszkodó hívással rójuk le iránta az elismerés adóját. Ebben az esetben mély fájdalommal állunk egy ravatal mellett és nagy szomorúsággal tapasztaljuk, a kötelességteljesítés fogalmának végzetes félremagyarázását.

Ezeket pedig abból az alkalomból mondjuk el, hogy Stieder György szombathelyi magánzó évekkal ezelőtt jótállást vállalt ifj. Festetics Imre gróf huszárhadnagyért 40.000 korona erejéig. Festetics Imre gróf megtagadta a fizetést és ennek atyja id. Festetics Imre gróf szintén nem fizetett, Stieder György pedig tönkrement. A mindenét vesztett ember kétségbeesésében nyilatkozott, fűhöz-fához járt, éles víszálykodás tört ki közötté és Ernuszt Géza dr. Festetics ügyvédje között, aki szintén hírlapi nyilatkozatban zsarolással vádolta Stieder Györgyöt, a kit ügyfele utasítására zsarolásért fel is jelentett. Stieder okból Ernuszt dr. ügyvédet inzultálta.

A könnyelműen odadobott zsarolás vádja alól Stiedert az összes bíróságok fölmentették és az inzultus

miatt Ernuszt dr. Stiedert provokálta. A segédek súlyos feltételű pisztolypárbajt állapítottak meg, mely pénteken ment végbe, melyben Stieder György golyója Ernuszt Géza dr. tüdejét átfurta és az ügyvéd holtan rogyott össze.

Az ügyvéd kötelessége fele érdekeiért lelkiismeretesen sikra szállani és mindent elkövetni, hogy felének jogain csorba ne essék. A párbaj okát képezett ügy a gróf Festetics és Stieder közötti egyéni harcz volt és a halott ügyvéd nem akarta észrevenni, hogy ő ebben a küzdelemben nem az anyagi igazság elszánt kutatója, hanem minden időben és dologban szolgálatra kész ember, akinek keservesen szerzett diplomájából a szigetvári Nagyr pán-czélinget vert a maga számára.

Az igazság útjára rakott mester-séges akadályokat nem merte eltávolítani, mert az rakta oda, akinek érdekében állott eltorlaszolni az igazságot, akinek a kezéből kapta a keserves kenyeret, amelyet immár gyászborult özvegye és négy árvája talán nélkülözni fog. A párbajról köteteket irtak. Egyik elítéli, másik jogosultnak tartja. Azonban mindenki elismeri, hogy a párbajok oka a társadalom kényszerítő hatása. Ennek a párbajnak eredeti

oka nem a társadalmi kényszer, hanem a kenyér.

Ezt a kenyeret egy kéz adja.

Az egyiktől már elvette, a másiktól pedig elakarja venni.

Az egyik koczkára teszi az életét, hogy gyermekei ne éhezzenek, a másik szintén a gyilkos golyó elé áll, mert neki már nincs mit tennie, ő nem veszíthet semmit, ő nem a párbajt keresi, ő meg akarja bosszulni tönkretételét.

S mindez azért, mert nem keresik a párbaj igazi okát és jogosultságát.

Tegyük fel, hogy a párbajban Stieder hal meg. Mi történik akkor?

A uemes gróf így szól: Ernuszt, maga jól viselte magát. Igazán örülök, hogy ettől a kullancstól megszabadított.

Most pedig egy koszorút fog küldeni az ügyvéd ravatalára, melyet a család megkülönböztetett tisztelettel a koporsóra helyez.

Mi történik ha az ügyvéd megnyeri a pert?

A nemes gróf így szól: Tudtam, hogy az igazságot nem lehet eltusolni.

S ha elveszti a pert? Örülnie

A fekete kövek.

(Spiritizta történet.)

Régen történt, de oly élelken emlékszem vissza rá, mintha csak tegnap történt volna.

Az 1878 ik év őszén meglátogattam A . . . barátomat, egy kis vidéki város alprefektusát. Hónapokon át gyötört levelekkel, hogy látogassam már meg új méltóságában, míg végre részántam magam. Esküvőjére én is hivatalos voltam, tudtam tehát, hogy bájos kis felesége van, a kit a jóság es szerénység mintaképének tartott a férje.

Engem, a párisit, természetesen a legnagyobb kitüntetéssel fogadtak és a legszívesebben vendégeltek s avattak be a hivatal minden ügyébe, még a legbizalmasabbakba is. Harom nap alatt megismerkedtem a város összes előkelőségével, valamint magával a várossal, a látnivalóval és régi romba dőlt kastélyával. Délutánonként A. barátom befogatott phaetonjába és azzal bekalandoztuk a környéket, csak este félve vissza az ebédhez. A mikor már mindent megtáttam, így szólt a barátom:

— Holnap tovább fogunk kocsizni, megmutatom neked a fekete köveket. Régi lépcsőkhöz hasonló kőépitmények ezek, még

az ó gallok idejéből valók, a mikor oltárkövek gyanánt szolgáltak.

A feleségem sem ismeri még s ő régóta kinez már, hogy egyszer oda vigyem.

Másnap a megbeszelt órában fölkerekedtünk. A . . . barátom tartotta a lovakat, mellette ült a felesége, én a hatulsó ülést foglaltam el. Csak hárman voltunk, szolgát sem vitünk magunkkal, mert ez a bizalmas egyedüllet sokkal kedvesebb volt.

Ködös, barátságatlan volt az idő, a mely valósággal melancholikussá tette a tájat, Nikor a fekete kövekhez értünk, már jóforman este lett.

Kiszálltunk. A . . . a lovakra vigyáztott; a felesége meg én kissé beljebb hatoltunk, hogy őseink régi maradványát közeiebből megtekintsük.

A fiatal asszony még egy oltárra föl is kapaszkodott — mintha most is látnám, a mint az évszázados romok fölött állott s elegáns silhouetteje, drap ruhája, vörös sálja és fehér fátyollal borított arca bizarr anachronismusként ütött el a meglepetedett őskori kövek színétől.

— Milyen szép, hanem mégis milyen szomorú es borongós itten minden! — kiáltott föl az asszony.

A nap épen alkonyadott; véres sugara fantasztikus szinompába burkolta a vaskos,

otromba kövek halmazait. Ekkor nekikerekedett az északnyugati szél és fűtyölve szaguidott at a vidéken.

A fiatal asszony lejött az oltárról és mikor távozni készültünk az egykor szent, de ma oly szomorúan elhagyatott helyről, A . . . barátom így szólt:

— Sietnünk kell. Az ég fenyegetően borult; sötét éjszaka lesz ugyanis, mire hazakerünk.

A kocsit hosszú, fehér vonalként kigyózott a sikságon át. Néhány árva fenyőfa és szakadozott bokor volt minden vegetáció. A szél éppen az arczunkba fújt, mind-egyre erősbödve es sisteregve fűtyölt a füleinkbe.

Mind a hárman hallgattunk. En az ülés támlájába fogódzva, arczomat a barátom vállához szoritottam, hogy némiképen védjem magam a szél ellen. És eszembe jutott Páris, meg az ifjuságom, meg sok más emlék, a melyeket régen elfeledtem s most eszembe ötlöttek. Fantasztikus gondolatok kovályogtak az eszemben s úgy éreztem, mintha messze, végtelen messze lennék e tájtól.

Egyszerre kéz súlyát éreztem a vállamon. Hirtelen megfordultam . . . borzalmas látvány tárult elém.

A mellettem levő üres helyen egy asz-

kell, hogy csak egyszerűen elbocsátják és nem szamarazza le a megbízó ur.

Tanulság: az ügyvédi palást az igazság köntöse, nem pedig alamizsnát kéregető vén koldus köténye.

Székely Bazar.

Alig választ el pár nap attól az ünnepestől, a mikor a debreczeni Székely Tarsaság megalakulása óta először lép a nyilvánosság elé. S valjuk meg őszintén a fellépésének sikerétől függ nemcsak magának a társaságnak életképessége, hanem annak a nagy és magasztos czéljának: a székelység megmentésére irányuló társadalmi akciónak a megvalósulása is.

Nem mondjuk azt, hogy valamely eszme, melynek megtestesítését a társadalom s különösen a magyar társadalom vette kezébe, ha a helyes utak és módok a kellő tapintattal aknázattak ki, diadalra ne jutott volna; mindennek daczara bizonyos aggodalommal nézünk a helybeli Székely Tarsaság első fellépésének teljes sikere elé. Nem azért nézünk aggodalommal a siker elé, mintha a Székely Tarsaság nem aknazná ki azon utakat és módokat, melyek a siker biztosítását magukban rejtik, hiszen már első lépésében is a leghelyesebb eszközöket választja, hanem azért, mert félo, hogy az oly sok oldalról igénybe vett társadalom tagjai a legjobb akaratuk mellett sem leendnek képesek a Székely Bazar hasznos és czél-szerű szolgálmaivaival szemben sem, azt az anyagi áldozatot meghozni, minőre ugy a Bazaron résztvevők, mint az első ez irányu mozgalmat megindító Székely tarsaság számít.

Az erkölcsi siker ez ideig egyoldalulag biztosítva van, mert bár a jelentkezés határideje nem zárattott még be, a résztvevők-

szony ült: arczáról lefoszlott a hus, a szemüregi üresek voltak. Fel akartam kiáltani, de a nő ajkához emelte az ujját és hallgattat parancsolt. Egy hang sem jött ki a torokomból.

Az asszony hosszú fehér lebernyegbe volt beburkolva, csak az arca — hus nélküli arca — volt fedetlen — melyben pokolhoz hasonló üres szemüregi félelmetesen feketéltettek felém. Mozdulatlanul a félelemtől meredtem reá, a kísértet aztán felállt és ráhajolt a barátom feleségére, a ki előtte ült, olyan mozdulatot tett, mintha meg akarná csókolni.

— Istenem, ez a szél! — kiáltotta a fiatal asszony, felém fordulva. — A fátyolom elszakad.

E pillanatban ismét éreztem az iménti szorítást a vállamon, de a phantom helye most üres volt! Azonnal felállottam a kocsiban és körülnéztem. Semmi! Az ut üres volt, semmi féle eölény, sem tárgy, semmi!

— Milyen rettenetes szél! kiáltott madame A . . . ismét. Ön is észrevette uram! A fátyolom, mintha láthatatlan kéz tette volna, egyszerre széthasadt.

Hideg verejték lepte be homlokomat, a tagjaimon átfutott a borzadás, a nyelvem a szájam padlásához tapadt. Heves fájdalom a vállamon bizonyította, hogy nem hallucináltam, a szorítás helyére nyultam, — plaidem elvont hasadva . . .

Megnéztem a szövetet öt ujjnyomhoz hasonló lyuk kézzel foghatóan bizonyította a rettenetes phantom nyomát.

nek ugy a száma, mint az általuk bemutatandó tárgyak hasznos és változatos minemülege fényesen igazolják azt.

A Székely Bazar látogatottsága is biztosítva van, mert a körültekintő rendező bizottság a legmesszebb elmenő intézkedéseket tette meg e tekintetben is; miután megnyerte védnökül, a minden szépért és nemcsak irányu hazafias törekvésért lelkesülő Puky Gyula főispán ur ő méltóságát, a rendezőbizottság diszelnökeül Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester urat, elnökül gróf Bethlen Sarolta ő méltóságát és Veresné: Szathmáry Terezi ő nagyságát. E nevek és a rendezőbizottság névsora, mely közéletünk jeleseit foglalja magában, biztos garanciát nyujtanak arra, hogy a bazar látogatottsága fényesen fog sikerülni.

Mindennek daczara a reménybeli fényes erkölcsi siker mellett sem bizunk abban, hogy az anyagi siker terén, mely a székelység megmentésére irányuló akción a fő, azt az eredményt lenne képes a Székely Tarsaság felmutatni, aminőt a szegény székely haziparosok a magyar társadalomtól várnak.

Ennek is meg van az oka, mert a magyar társadalom előtelettel s mondjuk ki őszintén, bizonyos negligenciával viseltetik minden iránt a mi magyar s ezt különösen a legsúlyosabban erzi a magyar iparnak azon aga, mely a hazi iparkörre tartozik.

Ettől az előtelet negligenciától féltjük a „Székely Bazar“ anyagi eredményét, mit ha a társadalom tanusítani fog, a székelység megmentésére irányuló akció egyik legbiztosabb, legpraktikusabb eszköze, a székely hazi ipari termékek hazafias terjesztése, partolása és támogatása fog hajtörést szenvedni.

Ha körül tekintünk társadalmi életünk változatos szinpadán el kell ismernünk azt — sajnalattal bar — hogy kevés van körülöttünk az a mi magyar vagy magyaros. Első helyen is ruházatunk minden egyéb csaknem magyar és magyaros.

A mikor ismét magamhoz tértem, az a gondolatom támadt, hogy elmondok mindent a barátomnak, de voakodtam, mert nem akartam megrémíteni a fiatal asszonyt s attól is tartottam, hogy a barátom kikaczag és örülne tart. Boldogan lélegzettem föl, mikor a városka első lámpafényeit megpillantottam.

A mint megérkeztünk, madame A. mindenekelőtt leoldotta a fátyolát, a mely a szó-szoros értelmében el volt szaggatva. Mosolyogva mutatta meg nekünk, nem is sejtve, mit láttam én.

Asztalhoz ültünk, de én főfajás ürügye alatt hamar a szobamba vonultam vissza. Unszolt a kíváncsiság, közelebb megvizsgálni a plaidemet. A lépcsőkön felmenve, azzal hitegettem magam, hogy minden csak képzelődés volt és kendőmet éppen fogom meglátni. De az öt hasadás mégis rajta volt — szemmel láthatólag, kétségkivül. A vállamban pedig még most is éreztem a hasogató fájdalmat.

Másnap visszatértem Párisba, aztán csakhamar elhagytam Franciaországot: utazást tettem. A következő év október havában fekete szegélyű levelet kaptam A. barátomtól. Arról értesített, hogy kedves, szép felesége meghalt.

Összehasonlítottam a dátumokat — éppen egy évre — sőt pontosan azon a napon halt meg, mikor a fekete köveket meglátogattuk.

Henri d'Iderville.

Ez bajnak ugyan baj, mert a mai társadalom a ruhát s nem az embert nézi, de nem volna olyan nagy baj, ha a francziába oltott német ruházatunk anyaga magyar — és az előállítását magyar kezek végezték volna.

Szokasaink, hogy mennyire nem magyarosok bizonyítja az, hogy ma már — hogy is mondjak: nem is „sikk“ ha ugy családi otthonunkban, mint társadalmi életünkben, a franczia és német szokásokat nem utanozzuk. Nem is konyha, ha nem franczia, nem is menü, ha nincs franczia nyelven nyomtatva, nem is étel, ha nem angolosan van készítve, nem is ö s s z e j ö v e t e l, ha nem zsur.

Es ez utánzás már odafajult, hogy a szépen csengő bongó magyar nyelvet sem beszéljük a maga valóságában, mert hát tetszik tudni, nem is elegáns, nem is intelligens az, aki legalább is mindeo harmadik negyedik szavába, valamely franczia angol — vagy német nyakatekert szót bele nem kever.

A családi otthonok berendezése minden egyéb, csak nem magyaros, butorzatunk vagy rokokó, vagy barokk, vagy reneszánsz, ha elvéte előkerül vajahonnan egy-egy nagyatyánkról maradt magyaros stílusban készült butor, vagy csodájára járnak, s mint ilyen muzeumba helyezzük, vagy kidobjuk a félszer alá, mint haszontalan lim-lomot.

Hogy ez így van, azt senki sem tagadhatja, s csoda-e hát ha a fényes erkölcsi sikert biztosító kilátások mellett is, bizonyos aggodalommal nézünk a „Székely Bazar“ anyagi sikere elé? Vajjon számíthat-e az egyszerű és hasznos, izléssel és olcsón előállított székelyhazi ipari termék kelendősegre, anyagi támogatásra attól a társadalomtól, mely bár magyarnak valija magát; de ruházatában, szokásaiban, családi otthonának berendezésében, sőt még nyelvében sem tiszta magyaros?

A felelettel addig adósok maradunk, a mig a „Székely Bazar“ vagy beigazolja a mit elmondottunk, vagy adja az Isten — nemcsak szavakban, hanem tettekben és megezáfolja azokat.

Adósok maradunk a felelettel, remény-ségünk van rá, habár kismértékben is, hogy vannak még a magyar társadalomnak olyan tagjai, a kik elszomorodott szívevel nézik az ősi szokásaiból kivetkezett magyar társadalmat, de erős hittel néznek a közel jövő elé, mely már nem messze van, a mikor ismét nyelvében és szokásaiban ismét magyaros lesz a magyar.

Vántsa György.

Alattomoskodók.

Társadalmi életünknek egyik legföltünőbb jelensége: az alattomoskodók elszaporodása.

A pestis bacillusai, amelyek beveszik magukat a szervezetbe, nem olyan veszedelmesek, mint a csuszó-mászó társadalmi kukacok. A bacillusok járványos elterjedése nyilt pusztitást visz vegbe a társadalom fizikai organizmusában. Akármilyen nagy is azonban a rombolás, utána biztosan bekövetkezik az ujjászületés folyamata, épugy, mint nagy földrengésnek, árvizek, háboruk, rossz termés gazdasági pusztításai után a gazdasági fölvirágzás elmaradhatatlan, mert a természet hegesztő ereje (vis medicatrix naturae) csodákat tud művelni akármilyen nagy vesztegetések helyreépítésében.

De a társadalmi férgek pusztítása nem nyílt, hanem alattomos. Nem fizikai, hanem erkölcsi. Nem kimél se istent, se embert, sem barátot, se családot, sem női, sem férfi becsületet. Megrág mindent, mint az őrlő szu.

És ha keresed az okát erősnek tartott baráti kötelekek bomlásának, hosszú évek munkája árán kiküzdött köztisztesség foszlásának, kifogástalan férfiúi vagy női becsület körül támadó gyanus vigyorgásnak: úgy megtalálhatod azt társadalmi környezeted közelebbi vagy távolabbi rétegében, ha van elég éles szemed, amely áttöri a férgek bölcse mimikrismusát.

A védekezés pedig alig lehetséges. Barátságos arcot vágva, intim beszélgetést provokálnak, hogy ugyanabban félórában arulóid legyenek. Igénybeveszik munkádat, hogy azután az annak nyomán támadt polgári becsületet elragalmazzák tőled. Jót mondani senkiről se tudnak, mindenkire egyformán nyájások, hogy mindenkit ismerjenek s mindenkit ismerve, nagy Galeotto szolgálai lehessenek. Senkik és semmik, de hogy valamiknek és valakiknek látszassanak, nagy képet öltenek, amely hol fogy, hol növekszik, mint a sáppadó holvilág.

Lelkük örökké posványban jár s mert szemük a vilagosságot el nem bírja, a magukba szivott mérget sötét rejtekekből, orozva szórják bele a levegőbe s ha nyílt tekintettel értésükre adod álarcuk átlátszó-ságát, hízogó szóval sietnek letörölni a becsületed hófehér palástjára fröcsesentett sarat.

Megannyi Kátó, akik a köztársaság üdvéről hirdetnek ígét, fórumnak képzelt dobogón s nincs egy szemernyi tény, ami a tóga viselésére jogosítaná őket. A jó ruhát, amit rajtad látnak, addig mártogatják a gyanus eredetűnek tartott pénz piszkába, amíg rongyokra szakadozik. Ha rongyos vagy, arisztokratikus göggel alamizsnát dob-nak.

Légy tisztviselő: közszolgának tekintenek, akit a gazda jogán mindenki meg-rugdoshat. Légy orvos: halálba kergeted betegeidet. Légy ügyvéd: elsikkasztod ügyfeled behajtott pénzeit. Légy bármily közéleti vonatkozású hivatalos szolgálatában: életerődön fölül áldozatul kell dobnod: a becsületedet.

Légy altruisztikus életfelfogású! Daczolj a közfelfogással és tudj lelkesedni nemes eszmékért, tudj dolgozni önfeláldozással olyan ügyért, amelyből csak az összeségnek üdvé fakadhat: a piszkos érdekek súlyosztó-jébe akar lökni a pénzeszsák csücskét szorongató üres-fejűség.

Vajjon szabad levegőn, a becsület biztosítékaival körülbástyázott társadalomban járkálunk-e, vagy Ráday szelleme ólálkodik körülöttünk, hogy Rózsa Sándor emlékei ki ne pusztuljanak?

Oh, milyen büszkék tudunk mi lenni a férfias nyíltságra és a magyar gavallérságra! Mennyi kevélység daczol bennünk, ha szóba kerül: van-e férfiasan nyiltabb és magyarosan gavallérabb a magyarnál?

Add meg magad kevélység és védekezéssel inkább az alattomoskodók ellen!

De mit tudsz tenni ellenük?

Semmit. Legfőleg ilyen kis tükröt tartatsz a szemük elé, hogy meglássák önmaguk undokságát.

Te pedig, óh szegény társadalom: hidd, hogy bölcse és semmiféle méltatlansággal vagy gyalázzal illehető nem vagy.

Braun.

Dankó Pistához.

Őszi szél fuvalmán száll a lelkem hozzád,
Hulló sárga level a kísérő társa . . .
Hulló sárga level, mint halovány orcád,
Ráborul hegedűd haligató hurjára,
Gyönggyel szórja tele két szemem könnyárja.

Hej, az a hegedű! Ugyan hol is termett?
Csaliós dombnak volt szomorú fűzfája,
Felhő járt fölötte síró patak mellett,
Fülemledaitól reszketett az ága . . .
Annak a bus lelke szállt a nótafába.

Fülemile lelke: a magyar nép lelke.
Tele szerelemmel, tele fájdalommal,
Banatos időkből öröklött keserve
Egyre szaporodik ujjb siralommal,
Bölcsöt és koporsót feketébe foglal.

Hej, az a hegedű? Mikor az megszólalt:
Ezer szárnyat öltött a csalogány lelke,
Vitte az édes-bus csengve csattogó dalt
Viszhangos ormokra, harmatos völgyekbe,
Delibábos rónán dobogó szivekbe.

Ott zokog, ott lüktet bűvös dallamában
Magyar föld sóhaja, magyar ég boruja.
Mint a vihar, zugva: mint a szellő, lágyan
Nevedet az idő soha el nem fuja,
Fejedet zöldel már örök koszoruja.

Hallod, beteg költő, távolból, közelből
Felsíró dalodnak szárnya suhogását?
Eke szarva mellől, pergő rokka mellől
Balzsamos egekbe száll, mint az imádság . . .
Megérti az Isten a kunyhók imáját!

Pósa Lajos.

NAPI HIREK.

Presbyteri gyűlés.

A ref. egyház presbyteriuma f. hó 7-én délelőtt gyűlést tartott, melynek napirendjére több fontosabb tárgy volt kitéve. A gazdag tárgysorozatnak csak egy kis részét tárgyalták le, mert az árvaügyi bizottság ügyrendjének módosítás felett kifejlődött vita sok időt elvett. Egyébként a gyűlés lefolyása a következő volt: Kiss Aron püspök majdnem 11 órakor nyitotta meg a gyűlést. Dicsőffy József és Kiss Albert a tárgysorozat rendjének megváltoztatását kérték, mibe a gyűlés beleegyezett.

Ezután Somogyi Pál főjegyző jelentette be a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítését valamint azt is, hogy Komlóssy Mihály behívott pöttag a presbyterséget nem fogadta el. Tudomásul vették s Komlóssy helyett Salánki Ferenczet hívják be. — Olvastatták Dicsőffy József lelkész jelentése, mely szerint özv. Tóbiás Istvánné; Major Julianna 200 koronát adományozott az egyházi árvák részére. A nemes adományozónak presbyteri gyűlés köszönetet szavazott. — Esperes az

iránt kereste meg egyházunkat, hogy azon egyháztagnak, kik kölcsönt akarnak felvenni, utasítsák az egyházmegyei pénztárhoz mert az egyházmegyének 20 ezer koronája hever gyümölcsözetlenül. Mivel a debreczeni ref. egyháznak szintén van kölcsön gyanánt kiadandó pénze, e felhívásnak csak akkor tehet eleget, ha a maga tőkéjét már kiosztotta. — K. Toth Kálmán lelkésznek megengedte a presbyterium, hogy lakásába a gázvilágítást bevezettesse saját költségen. Esperes értesíti az egyházat az egyházmegyei választások eredményéről s ugyanez alkalmával felhívja a presbyteriumot, hogy az egyházmegyei fő és aljegyzői állásokra a szavazatát 1903. január 1-ig adja be. A debreczeni ref. egyház a maga 10 szavazatát F. Varga Lajos n. rábéli és Szabó József bárándi lelkészekre adta, előbbi a fő, utóbbit az aljegyzőségre jelölte.

Tudomásul vették Kiss Albert iskolaszéki elnök azon jelentését, hogy Eötvös és Miklós utcán ez ezen iskolákban észlelhető tulzsfeltség megszüntetése végett két ideiglenes tanítói állás szervezésével bizta meg az iskolaszék s ő azokat fel is állította. Az árvaügyi bizottság ügyrendjeit erős vita után úgy állapítottak meg, mint azt az illető bizottság javasolta.

A hittanszaki önképzőtársulat az iránt kereste meg a presbyteriumot, hogy vallásos esték tarthatása végett a csap, csapó Teleki es ispotályi iskolák egy-egy termét engedje át s a fűtésről és világításról gondoskodjék. Presbyterium a kérvényt áttette a lelkészi karhoz oly megbizással, hogy a lelkészek a felügyeletet elvállaló theologiai tanárokkal s az estélyeket rendező theologusokkal közösen állapítsák meg a teendőket a jövő hét folyamán, hogy az estélyek tartását minél előbb megkezdhesék.

Az el nem intézett ügyek letárgyalása végett folytatólagos gyűlést hívnak össze.

Hirek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Dobi András — Tóth Zsuzsanna, Kovács Ferencz — Gál Sára, Balazs Géza — Nagy Zsuzsanna, Sándor András — Deak Julianna, Turi Ferencz — Bihari Julianna, Rajt Mihály — Szücs Eszter, Gutti Gábor — Nagy Zsuzsanna, Szabó Lajos — Szendrei Julianna, Kis Albert — Kiss Zsófia, Jakab István — Kiss Mária, Sütő Zsigmond — Gézei Julianna, Varga József — Varga Zsófia, Molnár János — Bot Julianna, Harangozó András — Bakó Julianna, Uri István — Kegyes Zsuzsanna, Pataki József — Kósa Róza, Ersény Lajos — Nagy Julianna, összesen 17 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be:

Sömöri Julianna 10 hónapos csecsemő, özvegy Kovács Janosné Bánki Mária 74 éves, Finta Lajos 68 éves napszámos, Szabó Ferencz 2 hónapos csecsemő, Gluch Erzsébet 12 napos csecsemő, Kovács Mihály 72 éves napszámos, Sbrányi András 1 hónapos csecsemő, Faragó Janosné Bacso Zsuzsanna 48 éves, Ilyés József 3 hónapos csecsemő, Goldmann Sándor 2 éves gyermek, Kernáts Gyula 48 éves temetkezési intézet tulajdonos, özv. Ecsedi Istvánné Kovács Zsuzsanna 77 éves, Veres István 13 napos csecsemő, Törös József 7 hónapos csecsemő, Bagdadi Ferencz-né Izsó Zsuzsanna 70 éves. Hadadi András 3 éves gyermek, Tóth Julianna 2 hónapos csecsemő, özv. Szentpéteri Sándorné Nagy Zsuzsanna 82 é. Kerek Bálint 15 éves gymnasiumi tanuló, Bojti Mihály 2 hónapos csecsemő, Kacsárdi Gyula 20 é. cipész segéd, Tóth Mária 8 hónapos csecsemő, Kokas Ferencz 31 éves napszámos, Sári Mihályné

Komádi Julianna 51 éves, Varga 1 napos (utónevét nem kapott) leány csecsemő, Kecés Julianna 2 napos csecsemő, Erdei Julianna 34 éves, Szabó István 3 hónapos csecsemő, Kallós Margit 7 éves gyermek, Acsádi Sándor 2 éves gyermek és 3 halvaszületés. Összesen 33. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 55 születési esetet (28 fiu 27 leány) jelentettek be, úgy a születések 22-vel multak felül a halálozásokat.

A kaszinó estélye.

A debreczeni kaszinó szombaton hangversenyt tartott. Ez ügyben ma egy jelen volt levélben kérdést intéz hozzánk, mi sem veszünk-e tudomást az estélyről, mintahogy egyik laptársunk tette. E helyen adjuk meg a választ: nem veszünk tudomást az estélyről. A kaszinó estélyére a lapok meghívót nem kaptak a vigalmi bizottság határozata folytán azon okból, hogy a kaszinó estélyeinek nincs szüksége a sajtó támogatására és ez inkább hazi jellegű, így tehát felesleges a hangverseny lefolyását is szelöztetni. Ilyen körülmények között nem hozhatunk tudósítást az estélyről. Azok, kik jelen voltak, úgy is tudják, milyen volt a lefolyása. Mást pedig a vigalmi bizottság felfogása szerint úgy sem érdekel, nézetünk szerint meg minket, a sajtót legkevésbé! A jelen volt hölgyek pedig, kik — amint a levél írója mondja, — izgatottan várják, hogy neveiket nyomtatásban olvassa a „város közönsége“, ezuttal ebben az élvezetben nem gyönyörködhetnek. Vigasztalódjanak azonban a hölgyek, lesznek még olyan fényes estélyek, mint a kaszinóé, a hol nem uralkodnak olyan különös nézetek, hogy szükségtelen nyilvánosságra hozni a hangverseny lefolyását, mert a meghívottakon kívül az senki mást nem érdekelhet, — akkor lesz alkalmunk a jelen volt hölgyközönség névsorat nyilvánosságra hozni. Az estély tisztán a — kaszinó „belügye“ volt, maradjon hát az is!

Sorsolás a képkiallításon.

A képkiallítás még ma lesz nyitva. — Szombaton nagy érdeklődés mellett tartották meg a sorsolást. A sorsolás alá került képek és a nyertesek névsora a következő:

Vastagh Geza: Oroszlánfej, nyerte 28. sz. Dávidházy Kálmán. A kép értéke 320 korona. 2. Tull Ödön: Sevillai parasztság, nyerte 179. sz. Schmiedt Ágoston. Értéke 200 korona. 3. Telepy Károly: Lujza ut. Értéke 180 korona, nyerte 187. sz. Szöllőssy Ferencz. 4. Teles Ede: Enyelges, értéke 150 korona, nyerte 10. szám Bodnár Géza. 5. Bosznay István: Dráva parti részlet, értéke 150 korona, nyerte 15. sz. Berger Jenő. 6. Bakos Tibor: Huszárok, értéke 80 korona, nyerte 25. sz. dr. Czako Zsigmond. 7. Pállfy József: Legelön, értéke 70 korona, nyerte 177. sz. dr. Löfkovits Márton.

Nem lesz többé ingyen kenyrosztás.

Debreczen város szegényeinek nem nagy örömhirt okoz az ingyenkenyerosztó bizottság tegnapi határozata. A bizottság értekezletet tartott tegnap délután Komlóssy Arthur elnöklésével. Az elnök indítványozta, hogy czélszerűnek tartana, ha a bizottság meglévő pénzét átadná a nőegyletnek és az ingyen kenyerosztás a népkonyhában teljesítettnek. Az értekezlet végeredményében kimondotta, hogy az ingyen kenyér intézményt a népkonyhához csatolják és a meglévő összeget is ezen jótékony intézmény javára fordítják.

A Petőfi dalkör új alelnöke.

A Petőfi dalkör tegnap délután tartott közgyűlésen az elhunyt Waitay Gábor alelnök utódjául egyhangulag Lestyán Adorján közjegyzőt választotta meg.

Roskadozik a közgyűlési terem karzata.

Debreczen város közgyűlési terme maga is átalakításra szorulna már, de még inkább ráférne ez a terem karzatára. Régi elavult ez a karzat, melyet csupán két csavar tart és a mely szakértők véleménye szerint eltarthat évekig is, de nincs az sem kizárva, hogy bármely pillanatban leszakad. Szóval életveszélyes a karzaton tartózkodni. A mai tanácsülésen került ez szóba és a tanács, hogy egy esetleges katasztrófát elkerüljön, intézkedett, hogy ezután csak 50 embert bocsát fel a karzatra. Ennyi ember ott tartózkodásával nincs veszélyeztetve semmi, de ha többen mennek oda, mintahogy eddig is történt, veszélyben forog nemcsak a karzat, de a mi fő, az emberek életbiztonsága.

Elhagyott gyermek segélyezése.

Hálás érzelmekkel hozom a nagyérdemű közönség tudomására azt a nemes ténny, hogy a Neumann M.-féle felső ruha áruló cég helybeli fiók üzletének vezetője Deutch Ignác ur kértémre egy árvánál árvaabb szegényebb fiút, kinek apja fegyházban, anyja pedig a helybeli törvényszéki fogházban ül, jó téli ruhával teljesen ellátott, felöltöztetett. A jótettért áldja meg a nemes szívu adományozót a jó Isten! Debreczen, 1902. decz. 7. Csiky Lajos, rabsegélyző egyleti tükar.

Geyer Stefi hangversenye.

A világhírű és legfiatalabb magyar hegedűművész, a 13 éves Geyer Stefi e hó 14-én tartja egyetlen hangversenyét a Bika szálló disztermében. Az érdekes hangverseny műsora következő: I. Mendelssohn. Hegedűhangverseny 64. mű. a) Allegro appassionato. b) Andante. c) Allegro vivace. Geyer Stefi. II. a) Chaminade. Pas des Amphores. b)

Sinding. Frühlingsrauschen. Dienzl Oszkár. III. a) Wieniawski. Legenda. b) Sarasate. Sapatéado. Geyer Stefi. IV. Hubay. Csárdaelenetek. Geyer Stefi. V. a) Dienzl, Méditation. b) Dienzl, Szökőkutnál. Dienzl Oszkár, VI. Bizet Hubay. Carmen-Ábránd. Geyer Stefi. Páholy 10 korona, I. r. ülőhely 4 kor. II. r. ülőhely 2 kor. Állóhely 2 kor. 50 fillér, Személyjegy 1 korona. Jegyek kaphatók Csáthy Ferencz könyvkereskedésében. Ajánljuk ezen érdekes hangversenyt a n. e. közönség szives figyelmébe.

Rendelet a divatárú-kereskedőről.

Egy szegedi kihágási ügygel kapcsolatosan fölmerült az a kérdés, vajjon divatkereskedők árusíthatnak-e posztót és elfogadhatnak-e kész ruhára való megrendeléseket. A belügyminiszternek idevonatkozólag régebbi elvi döntése kimondja, hogy divatcikk kereskedők nem tarthatnak raktáron posztóárúkat és nem vállalhatnak megrendeléseket, még ha ipari jogositvánnyal bíró iparosoknak adják is ki teljesítése végett.

Bűnügyi főtárgyalások.

1902. Deczember 9-én Kedden Esküdtzéki főtárgyalás. Balogh Molnár Miklós ellen, gyújtogatás büntette. Deczember hó 10-én Szerdán Ács Imre s társa ellen s. t. sértés büntette. Nagy István s társa ellen lopás büntette. Nemes József ellen lopás büntette. Bodnár Gábor ellen s. t. sértés büntette. Ugyanaznap Esküdtzéki főtárgyalások, Vedres Bálint ellen gyújtogatás büntette. Deczember hó 12-én Pénteken Kiss Antal s társa ellen lopás büntette. Ugyanaznap Esküdtzéki főtárgyalás. Zsidai László ellen halált okozott s. t. sértés büntette. Deczember hó 13-án Szombaton. Felebbviteli ügyek nyilvános tárgyalása vétségek és kihágási ügyekbe.

Az „Egyetértés“ hangversenye.

Az „Egyetértés“ dal- és zeneegylet tegnap este nagyszerű hangversenyt rendezett a Bika szálló disztermében. A siker főreszt a zenekar foglalta le, mely Debreczennek ma kétségtelenül egyik első imitációs egyesülete. Előadott műsorszámait nagy és mértő közönséget gyönyörködtettek. A Tall reszet után frenetikus tapsvihar adta tanujelét a közönség elismerésének. A dalkör is fegyelmegyetten, harmonikusan énekelt. A hangverseny művészi nivója Schiller karmester talentumát bizonyította. Nyitány után a dalkör énekelt Gaál Honfidalát, majd Csomor Gyula mondotta el igen szellemesen Jeszenszkynek. „A szökevény“ című költeményét. A dalkör népdalokat, később. „A bárd“-ot, — Stlicher ismeretes kompozícióját s Mendelhirschnak a sétahangversenyéről még ismeretesebb, de örökké becses alkotását, a „Jäger Abschied“-et énekelt el nagy hatással. A zenekar Bánk-bán egyvelegét tökéletes előadásban játszotta. Kétségtelenül ez volt az eddigi szeszon legsikerültebb hangversenye. Tíz óra körül Kiss Béla muzsikája mellett megkezdődött a táncmuzsika, mely pezsgő jókedv közt hajnalig tartott.

OCCASIO! Bezárólag január hó 1-ig. Csakis a legutolsó divatnak megfelelő elsőrendű gyártmányu női ruhakelmék, selymek, bársonyok, delinek és mosókelmék kerülnek

eladásra feltűnő olcsó árakkal

EISLER M. E. czégnél, Debreczen, Simonffy-u. sarok.

Kizárólagos raktár női ruha szövet és selymekben.

Szénássy Gyula, Szénássy Hoffmann és Társa budapesti nagykereskedőtől.

Fráter Loránd.

Debreczen uri társas köreinek is előnyösen ismert tagjáról Fráter Lorándról, a volt főhadnagyról, tőlünk való eltavozta után annyi romantikus legenda forgott fenn, most újból hírérekezik. Egy székelyföldi lap írja, hogy a jókedvű, bohém természetű főhadnagy gróf Szapári Pálnak a vendége. Általános szeretetnek és közkedveltségnek örvend a fő-urri kastély vendége, ki az egybegyűlt illustris társaságot többször megzokogtatta szivettépő magyar nótáival. A napokban el látogat gr. Szapári Pálhoz Ottó főherceg is, s élötte is bemutatja Fráter Loránd művészies hegedű játékát . . . Aztán elutazik. Hová? — Ki tudja . . .

Hentesek és mészárosok bálja.

A hentes- és mészáros ifjuság január 3-án tartja szokásos jóhírnevű táncmulatságát. A rendezők már most buzgólkodnak a siker érdekében. A táncmulatságra díszes táncrend is készül. A rendezőség így alakult meg: Diszelnök Medgyaszay Sándor, elnök Kovács József, alelnökök Nagy József, Gombos István, titkár Némethy János, jegyző Tökés Béla, pénztárnok Rácz Mihály, gazdák Nagy András, ellenőrök Andorfi Béla, Varjasi János, táncrendezők Fehér Sándor és Horaáth Gábor. Rendezőbizottsági tagok: Medgyaszay József, Abraham István, Dalmi Károly, Kovács István, Vargá György, Bánfalvi András, Sós István, Baghy József, Nagy Imre, Elek Gábor, Gombos Gergely, Paláuki János, Fabián Ferencz, Fenyő Károly, Kis Káli Imre, Kis István.

Érdekes végrendelet.

A napokban Szabadkan meghalt egy Budai József nevű öreg magánzó, aki az egész városban különzködéséről volt ismeretes. Végrendeletét stilszerűen különz viselkedéséhez csinálta meg, mert félmillióra rugó vagyonát Czorda Bódogra, a Kuria nyugalmazott elnökére hagyta, hogy a kiváló jogtudósnak öregségére gondtalan életet biztosítson. A kitagadott rokonság most a végrendeletet megtamadjá azzal az indokolással, hogy Czorda Bódog az elhunyt halála után idegen volt.

Modern szobaleány.

A halaeó közszellemről tanúskodik a következő történet: Egy debreczen ügyvéd irodájában sokszorosító géppel dolgoznak s ha egy perirat több példányban kell kiállítani, leírják egyszer vegytintával, rászoritják egy lemezre s ha kell, akár ötven példányban is lehuzhatják róla. A napokban valami igen fontos perirat készült el. Sürögös is volt a dolog, sok példány is kellett. leírják hát vegytintával s a szöveget rászorítva a matricára. „Izgatottan, gyorsan huzták le az első példányt, hogy vajjon jól sikerült-e? Az ügyvéd ur azonban, amikor beletekintett, rémülten ült le a székebe. Szólt ugyanis a perirat kezdete ekképpen:

Tekintetes kir. Törvényszék!
Szívem balványa!

Mikor tegnap kisöpörtem a sok vaczakot, kineztem az utczára és megláttam a

te szip kipedet. Tuttam, hogy másra ved ugyan a szemedet, de azir nem mon tam, hogy fusson ki mind a kettő.

Az ellenem indított rendes perben vizsonválaszomat beadom és

csak azt kívántam, bárcsak tudnád, hogy én szívetem

következőkben terjesztem elő: Az első látszat csal. Az ütlegetek

neked tartottam fenn s megfogadtam hogyha keservesen veszed bár, de javad-ra szolgál . . .

Stb. Egy sor perirat, egy sor szerelmes levél — mi az ördög lehet ez? Az ügyvéd ur a házi vizsgálóbíró szerepét vette át s a vizsgálat nyomra is vezetett. Sikerült megállapítani, hogy a szerelmes levelet — a nagyszivű szobaleánya írta és sokszorosítottaj de elfelejtette a szöveget a matriczeról lemosni.

Földrengés Érkötvéyesen.

Tegnap délelőtt 12 óra 5 perczkor földrengést észleltek Érkötvéyesen. A földrengés a templom és a posta irányában volt különösen észlelhető. Nem volt ugyan nagyereje, de a rengés vonalába eső házakban észlelhetők, ahol afalra függesztett tárgyak a földrengés következtében lehullottak. Szatmármegyében a földrengések elég gyakoriak. Az ottani ref. templom falán még most is látható az a hosszú repedés, amelyet pár évtizeddel ezelőtt ugyancsak földrengés idézett elő. A földrengés a lakosság körében nagy félelmet okozott.

Hölgyek öröme.

Ezrekre menő elismerőlevél bizonyítja, hogy a legjobb szer a szépség ápolására az általam készített hires dr. Lehman-féle arczkenőcs. Egy tégely ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér. Poudre 1 doboz ára 1 korona. Csak nevem és arczképpemmel ellátott tégelyt kérünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelvényt venni. Gyarmati Emil városi gyógyszerháza a Szent Háromsághoz Baján. Viszonteladók nagy kedvezményben részesülnek.

SZINHÁZ.**Műsor:**

Hétfőn: „B“ bérletben Svihákok. Operette.

Kedden: „C“ bérletben (másodsor) Halálos csend. Dráma.

Halálos csend.

(Első előadása a debreczeni városi színházban 1902 dec. 6-án.)

Echegaray e darabjának teljes joggal adhatta volna az örült-e vagy szent címet. Csakhogy ez a cím már le van foglalva egy másik színműve számára. A szombat esti premier hősnőjéről igazán nehéz volna eldönteni, hogy a kettő közül melyik

A magyar észjárás inkább az előbbi felé hajlik. A darabban t. i. arról van szó, hogy egy leány anyja iránti rajongó szeretetből ma.ára vállalja az anya bűnét úgy, hogy apja és az egész világ az anya szerelmi kalandját a leánynak rója föl bűnül. Az apa megvív leánya volt csabitójával s a párbajban elesik. A leány letéve eddigi nevét zár dába vonul.

Évek múltán, mivel érzi ártatlanságát s élvezni akarja ifjuságát, újból megjelenik a társaságban, ahol vagyona és szépsége a társaság középpontjává tesz. De nem a régi nevén, hanem Augustias álnévvél. Itt kezdődik a darab. Eddig a leány jelleme tisztán áll előttünk: becsületét föláldozta az anyja jó hírnevéért, egy rettenetes lelki harcban győztes lett s a győzelem szentté avatja.

Megszereti őt a derék, tisztalelkű Raimundo, Augustias is viszontszereti az ifjut. Csakhogy közük áll a világ és fölfedi a leány titkát. Raimundo megtudja a bűnt, amivel a leányt vádolják s számon kéri tőle.

S itt kezdődik az a fordulat, midőn a leány szent rajongása már örütségbe megy át. Jőzan észszel maskep el sem lehet képzelni a megoldást, minthogy Augustias fölfedi szerelmese előtt a titkot, mert hiszen egy áldozata már van az anyja bűnének, miért legyenek ők ketten is boldogtalanok. De nem, ő kimagyarázhatatlan makacsággal vonakodik ettől. Mondhatni rögeszméjévé lesz, egyre hajtogatja magában: az anya szent, annak emlékét nem szabad bemocskolni. Végre mégis megígéri, hogy fölfedi titkát, de csakis valamelyiköknek halála óráján. Az utolsó fölvonásban ez megis történik. Raimundo párbajban halálos sebet kap s haloklása közben tudja meg a titkot, melyet így elföd, elborit a csend, a „halálos csend!“

Azt nem lehet eltagadni, hogy Echegaray ebben a művében is, mint mindenikben a forma és a színpadi technika föltétlen művészenek mutatkozik, ért a hatás fokozásához, a drámai helyzetek mesteri kihasználásához, amellet a spanyol lélek izzó lávaként forrongó indulatai remekül festi, nyelve ragyogó, költői, mégis a magyar közönségre hatást nem tud gyakorolni; idegen világ ez, melyet a spanyol ember talán érthetőnek talál, a jőzan magyar természet azonban fejcsóválva fogadja. S épen azért gondoljuk, hogy teit házat ezután is aligha fog vonzani.

Pedig az előadás maga megérdemelné. Játék, rendezés; kiállítás dolgában mintaszerű volt. Kivált Menszaros Margit, Palágyi és Sebestyén játéka érdemelte ki a dicséretet. Az előbbi kettő Augustias és Raimundo szerepében nagy gonddal kidolgozdt, lelkiismeretes játékot produkált. Menszaros Margit nagyon szépen játszott, adta a szerep sejtelmes, álomszerű részeit adta igen sikerülten, a féktelen indulatkitörésben azonban hiányzik hangjának megfelelő ereje. Ez a szerep különben nem vág az ő színészi egyéniségéhez, ha egyszer rátalál arra a szerepre, a mely neki való, akkor nagyon szépet fog alkotni, a képessége meg van hozzá. Palágyi Raimundója szintén megfelelő művészi alkotás volt. Csupán arra kérjük, hogy gesztusaiban tartson mértéket, jobban mondva a maga helyén alkalmazza őket.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja „HARMAT CRÈME“ arczszépítő és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arczot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczvörösség, májfolt, sörny, szepő s egyéb bőrtisztatlanságnál, valamint napégette és szélkifujta arcznál s kéznél. 1 tégely Harmat-crème ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db 70 fillér. Ajánlja továbbá HARMAT ARCPORÁT (poudre), mely készítmény az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz s nem rontja az arczbőrt. Kiténő illata, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vete-kedik bármely más hasonló készítménnyel. Jól tapad s igen jól fed. Kapható fehér, rózsas és krém színben. Próbadozka Harmat-poudre ára 50 fl. Nagjobb doboz 1 kor. és 2 kor.

Sebestyén epizód alakot játszott, agy öreg, rokkant tábornokot. Remekelt vele. Ugy látjuk, hogy valóságos specialista lett az öreg urak ábrázolásában. A Két örömnappan Simóka bácsi, a Honthy házában az öreg püspököt, s most Penna Negra tábornokot láttuk tőle. Mind a haromban teljesen más típust állított előnkbe. Elmondhatjuk róla azt, amivel az első híres magyar komikus Jancsó Pált dicsérte meg a kritikusa. Az egész ruhátára t. i. egyetlen piros nadrágból állott; ezt nagyon szegvelte a művész, mire azzal vigasztalta a kritikusa, hogy a nadrág ugyan egy, de mindig más és más embert lát benne a színpadon. Sebestyén is egyformán öreg urakat játszik, de mindig más és más állít előnk.

És ez oly szűk szerepkörben nagy szó. Szombat esti szerepben ismét megmutatta, hogy nagyraemelt színész, aki jó uton indult, csak maradjon meg ennek a lelkiismeretes szorgalmas művésznek, az eredmény nem fog elmaradni.

Még van valami mondani valónk, ami azonban nem a darabhoz tartozik. A fölvo-nasközökben két ízben is hallottuk a Hym-nuszt valami potpurriba beleszóve, ugrando-zó, indulószerű taktusban. Ez nem egyebb, mint a mi nemzeti enekünk lealacsonyítása, ha egyebet nem, a józsis nevében tiltako-zunk ellene. Elég bajunk van egy másik himnuszsal, amelyet tulságosan megbecsül-nek, ne viszonzozzuk ezt azzal, hogy a ma-gunkét meg lebecsüljük.

(—s—c)

Constantin abbé.

(Ujházi Ede vendégjátéka.)

A Nemzeti Színház nagy művészenek vendégszerepeltetése jó gondolat volt az igazgatótól. A második vendégszereplés is telt házat hozott. Constantin abbé Ujházi mester nemujabb szerepe, arról ujjat nincs mit írni. A tökéletes, befejezett művészet ez az alakítás, amit minél többször lát az ember, annál inkább csodál. Tavaaly is, ez idén is telt ház tapsolt a mesternek, reméljük, hogy a kik nem élvezhették ebben a szerepében, legközelebb alkalmuk lesz rá.

A keret azonban meglehetősen gyenge volt mellette, nehézkessé, vontatott volt a többiek játéka. Hannel Aranka és Csige Ilonka hoztak belé egy kis elevenséget. Pedig a többi szerepek sem rosszak. Így pl. a Pauline szerepevel brillirozni lehetne hivatott művésznőnek, a tegnapi előadás azonban olyan — hogy is fejezzük ki magunkat — mükedvelő Paulinet láttunk.

(—s—c)

Zsidó Bethlehemesek.

Ezt a józsi történetét a „Pesti Napló” pompás rovataból a „Tarka Krónika”-ból vettük át:

E történetképpel az antisemiták kezére játszok egy újabb argumentumot, akik nem eléggé győzik hangoztatni, hogy Mózes utó-dai minden keresetforrást elvesznek élelmes-ségükkel a többiek elől.

Tegnap este egy irótársunk békésen vacsoráztatott családi körében, amikor oda-künn az előszobában megcsendült egyszerre az ének:

Pásztorok, pásztorok,
Hogy Bethlehembe

Sietve menve
Lássátok, lássátok!

A következő pillanatban pedig csör-telve, dobogva tört be az egész trupp. Né-melyik hosszú szakált ragasztott az állára, némelyik pedig feketére suvia szolta az ar-czát és papirkoronát tett a fejére. Középpütt pedig ott volt cifra papirohsaj, színes gyer-tyácskával földiszítve a szent betlehemi is-tálló. A kis társulat éppen el akarta játszani a szokásos betlehemes játékot, de az író közbeszólt:

— Mit siettek, hisz még nincs itt a karácsony?

— Ha nincs, hát majd lesz. Nagyon sokan vagyunk, hát hamar kell kezdeni.

— Hm! Csak hogy nekem hiába kán-táltak. Én zsidó vagyok!

A hosszú csepű-szakállas vigyorogva válaszolta:

— Tudjuk, kérem alásan. Hiszen mi is zsidók vagyunk egytől-egyig.

Az író fölhaborodva kiáltott rájuk:

— Ejnye azt a! Akkor miért adjátok k magatokat betlehemeseknek?

— Hát kérem alásan, most már a Lipótvárosban minden jóra való zsidó meg ünnepli a karácsonyt ugyis. Mi vagyunk az „Első Lipótvárosi Izraelita Betlehemes Társulat.” Így legalább a kereset köztünk marad.

CSARNOK.

Vaterloo.

Erckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Mórincz Pál.

Körültekinték, de sem Buchét, sem Czebedét nem láttam magam körül. Egyáltalában a századunktól elmaradtam. Maga a tábornagy is odább lovagolt. Annál inkább elkésereztünk. Örültem döngöttük a gerendával a kaput. Sehogysem tért a fejünkbe, hogy mi ezt a kaput nem törhetjük be, midőn egyszerre csak az udvarban iszonyatos zsvajgas, zavarodás, orditozás keletkezett, mindezt tulsikoltván az „éljen a császár!” kiáltás. Egyszerre megertettük, hogy a csapatunk a majorságba tört. Gyorsan földre dobtuk a gerendát, puskánkat kézbe kaptuk, aztán az omladék fölött a kertbe ugrottunk, nezní, hogy vajon a többiek merre törtek be. A majorság hátsó oldalán fedeztek fel egy ajtót, mely a csürbe vezetett.

Mint az éhfarkasok tódultak be az ajtón. Az öreg épület csupa merő véres volt.

Anémeteket az udvar közepére, nagy trágya dombra szoritottuk. Ott szurkáltuk agyon, miközben vadul rikoltoztak, atkozódta.

Eppen ezen vérfürdőhöz iparkodtam magam is, midőn egyszerre csak a nevem kiáltását hallottam: „Józsi! Józsi!” Körültekintvén, a Buche hangjára ösmertem, majd őt magát is felfedeztem egy fás kamara ajtója előtt, midőn szuronytszegezve tartóztatott a miénk közül őt vagy hat örült vad legényt. De egyidejűleg Czebede is szemembe tünt, mert a mi századunk zugályba harczolt és a Buche segítségére sietvén, én meg Czebedét kiáltottam.

— Czebede!

Azután a tömegem keresztül törttettem Czebedéhez.

No, mi az?

— A foglyaimat leakarják mészárolni! Mellé ugrottam. Ezek a dühödtt örültek már a fegyvereket töltötték, hogy minket pusztítsanak ki a világból.

Más zászlóaljbeli csatárok voltak; am-de Czebede is előérkezett több századunk-beli kemény legénnyel és a nélkül, hogy tudta volna miről van szó, a legvadabbat torkon ragadta, így kiáltván:

— Én Czebede őrmester vagyok a hatosoktól . . . A csata után majd számoljunk!

Erre a czimborák elkotródtak és Czebede hozzám fordult:

Nos, mi az Józsi?

(Folyt. köv.)

76 v. k. szám.

1902.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 15°0/2—1902. számu végzése folytán közhírré tételik, miszerint a nyiregy-házai kölcsönös segélyző egyeslet részére Kolozsváry Dezső s neje mártonfalvai lakosoktól 180 kor. tőke, ennek 1901. évi február hó 28-ik napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 69 kor. 31 fill. perköltség erejéig 1902. évi július hó 24-én biróilag le és felülfoglalt és 690 koronára becsült szobabutorokból álló ingóságok 1902. évi december hó 9-én délelőtt 9 órakor kezdetét veendő és Mártonfalván alperesek lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. évi november hó 14-én.

Oláh Géza
birói kiküldött.

1331 v. k. szám

1902.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2306/4 számu végzése folytán közhírré tételik, miszerint Weisz és Berger budapesti cég részére Mendelovits Lajos debreczeni lakostól 60 kor. 22 fill. tőke, ennek 1902. évi szeptember hó 25. napjától számitandó 5% kamatai és eddig összesen 19 kor. 44 fill. perköltség erejéig 1902. évi augusztus hó 18-án biróilag felül foglalt és 2532 kor.-ra becsült kocsik, üzleti felszerelvények, tűzmentes szekrény, házi butorok és egyéb ingóságok 1902. évi december hó 10-én délelőtt fél 11 órakor kezdetét veendő és alperes majorsági földjen, s folytatva Piacz-utczai üzletében, végül alperes lakásán, József kir. kerczeg-utczán, 6. sz. háznál megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1902. évi november hó 22-én.

Török Péter.
birói kiküldött.

a legtökéletesebb fényképek Harth Gusztáv műtermében készülnek.

Ugyszintén ajánlja a t. cz. tisztviselő uraknak arczképes igazolványhoz szükséges fényképeket a legelőnyösebb árban.

Karácsonyi és Ujévi ajándéknak

Tisztelettel

Harth Gusztáv

fényképész. Debreczen, piacz-utcza 34.

PÖSTYÉN-FÜRDŐ

Csúsz, kőszvény, Ischias, Exsudatumok egyedüli sikeres gyógyhelye. Télen is nyitva. Kinek az utazás nehézkes, használjon **házi kúrát** a póstyéni iszappal, mely a házi orvos kezelésében minden gyógyszer felülmúl. 5-10 kg. iszap, 10-20 üveg hévízzel egy kúrára elegendő.

Használati utasítást, téli prospectuut szívesen küld a **fürdőigazgatóság.**

Boros Testvéreknél

divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező **legolcsóbb árakban.** Maradékok féláron.

Csak tiszta darált kávévet vegyünk

1 deca tea 3 kr., nagyüveg igen jó rum 22 kr., egész szemű hurka rizs 14 kr., hófehér só 12 kr., 1 kg. szép nyers kávé 1 frt, 1 liter prima szagnélküli szalon petroleum 12 kr. Minden legolcsóbban beszerezhető Rosenthal Sándornál Csapó-utca 16. sz.

Eladó sámsoni kerti bor,

mintegy 100 hectoliter. Értekezhetni a nap bármely órájában, Mélius tér 15.

Mit vegyünk

férfiaknak karácsonra?? - Határozottan legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándék egy szép, valódi tajték-pipa, vagy szipka, melyek rendkívül nagy választékban és jutányos árban kaphatók a legjobb hírnévnek örvendő Schwartz Dániel művezető vezetése alatt levő tajték-pipa metsző üzletben, mely eddig a Bikában létezett és ez idő szerint a városházával szemben a „Debreczen sörcsarnok” mellé helyeztetett át.

Minden helységben

kerestetnek szolid egyének egy kényelmes és könnyű képviselőátvételére, mely által magoknak becsületes uton nagy mellékjövedelmet szerezhetnek. Szakismeret szükséges. Ajánlatok „M. K. 7.” jegy alatt **Rudolf Mosse Wien I. Seilerstätte 2.** küldendők.

431—1902 v. k. sz.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 410/4—1902, sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Szolnoki mezőgazdasági takarékpénztár részére Koncz Ákos és társai debreczeni lakosoktól 356 kor. tőke, ennek 1901 é. decz. hó 8-tól számítandó 6% kamatai és eddig összesen 91 kor. 11 fill. perkölttség erejéig 1902 é. február hó 11-én bíróilag felülfoglalt és 2738 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok **1902 évi december 12-én d. e. 11 órakor** kezdetét veendő és alperesek lakásán, Arany János utca 28 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni. Debreczen, 1902. nov. hó 22-én.

Oláh Géza bir. kiküldött.

Nemcsak a magasabb, de a legerényebbeknek is megfelelő

Gyermekjátékok

és

karácsonyi ajándék tárgyak

a legjutányosabb árban

kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műipararu üzletében. 3.

Eladó buzatermő föld.

Debreczen közelében Balmazújváros és Hajduböszörményhez is közel fekvő, mintegy **600 kat. hold legkifutóbb buzatermő föld** kisebb, nagyobb részletekben (akár egy holdanként)

eladó.

A fizetési feltételek nagyon előnyösek.

Bővebb felvilágosítás **dr. Lukács Emil ügyvédnél** (Debreczen Piacz-utca 38 sz. a. nyerhető.)

Nagy karácsonyi vásár

az új szőnyegházban!

Gyönyörű alkalmas ajándékcikkek:

- Phantasie divánpárnák.
- Francia Goblin faldiszek.
- Angora és jeges medve bőrök.
- Diván takarók.
- Plüs utitakarók stb.

Hallatlan olcsó ajánlat szőnyegekben.

Bosznay J. és Társa

új szőnyegháza

DEBRECZEN Kossuth-u. 11. Zádor ház.

4

Bőr-tisztítószer. „Globin“

felülmúlja az összes eddigieket.

Globin

a legjobb fényt adja, a bőrt puhává és tartóssá teszi.

Kapható **DEBRECZENBEN** fekete és egyéb más színekben:

Deutsch Lajos, Elfenbein és Klein, Grün' erger Ignác, Hirschfeld Armin, Keiner és Schvarcz, Kertész Sándor, Klein és Deutch, Kohn Adolf és fia, Kohn Márton, Mandel és Társa, Michálistädter utóda, Márkus Miksa, Neumann és Weisz, Rosenberg Dezső, Tóth Ferencz, Weidner Gusztáv, Weidner Jozsef, Tolnai Dániel, Klár Adolf és Révész Zsigmond uraknál.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas opeátiót is elkerülheti, ha a

valódi

THIERRY A.-féle Centifolia kenőcsöt

használja, mely **rendkívül gyors, a sebek gyógyításában valamint a fájdalom enyhítésében utólrhetlen.** A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseibe, továbbá mindenféle régi sérvek, lab- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvelesedéseknel, vágás, szurás, lövés es ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; v gre pokolvar, körömméreg, körömgtyülés, a lábnaK járás közb n történt kisebelése, ftyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fckvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, ftyuzás stb. ese eihen. 2 tégely csomag csomagolással postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Temérdek elősmerő levél megtekinthető. U ázatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyelünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van e égetve.

Gyógyszerész A. Thierry balsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólrhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régiebb, annál jobbnem árt a szérnek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elpredáljuk a pénzt, haem mindig tartson minden család készletben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett hatalmasan szerből A hol nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Czim:

Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn. Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utócai
Debreczen, Kistemplom-bazár.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, miszerint jelentékeny árszállítással

nagy karácsonyi vásárt
rendezünk.

Csakis elsőrendű jó minőségű áruk kerülnek eladásra, úgymint: a legújabb őszi és téli ruhaszövetek, mosó bársonyok és velezek, ruha és blouz-selymek, haraszt-kendő és sálak. Szőnyeg, függöny, butorszövet, pokrócz, ág- és asztalterítők. Uri divatcikkék, kézelők, esernyők, nyakkendő, ingek. Normál (Jäger) ingek, nadrágok, harisnyák.

Határozott árak. Előzékeny kiszolgálás.

Korona Áruház.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Nagy karácsonyi vásár!

Megérkeztek

Az első debreczeni

Korona áruházba

Simonffy-utca 1. (városi bérház.)

A legújabb és legpraktikusabb gyermek játékok, Mechanikus állatkák, diszjúárak, zenélő 3 reszes tükrök, albumok, képes lap tartók, Emlék könyvek, chinai ezüst gyertyatartók, gyümölcs-, névjegy-, kenyér kosarak stb. ahol a legolcsóbb árban beszerezhetők.

Rendkívüli nagy választék karácsonyi díszítésekben.

Férfi ingek, gallér, kézelők és nyakkendő mesés olcsó árakban.

A n. é. közönségnek ma gunkat b. figyelmébe ajánlván Tisztelettel

KEPES és FRIEDMANN.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Korona Áruház.

Korona Áruház.

Korona Áruház.

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ara egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.
≡ Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. ≡

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszerháza és illatszerraktára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

1 méter 80 cm. széles tennis flanel 12 krajczár.

Az üzlet teljes felosztása miatt hatóságilag engedélyezett

végkiárúsítás!

Van szerencsém a t. közönség szíves tudomására hozni, hogy női divat, vaszon és rövidáru üzletemet felosztatom s a raktáron levő árukat a beszerzési áránál is olcsóbban árusítom el és pedig:

Női ruhaszövet.
Carton, batiszt.
Vászon, chiffon.
Veisz, flanel.
posztó és haraszt kendő
Derékfűző (mieder),
továbbá

Női, férfi és gyermek trico ruhák.
Fiu és leány ruhácskák.
Női, férfi és gyermek fehérneműek.
Gallérok, zsebkendők.
Paplanok, esernyők.
Függönyök, ágterítők.
Mindenféle béléseműek

minden elfogadható áron.

Ezen olcsó bevásárlási alkalmat a t. vevőközönség b. figyelmébe ajánlván, vagyok kiváló tisztelettel

KISS LAJOS Alföldi takarékpénztár épület.

1 pár finom kézelő 20 kr., 1 ötrétű gallér 12 kr.

Loden szövet métere 11 krtól feljebb.

Flanel blousok 67 krtól feljebb.

Most jelent meg!

A Borászati Lapok kiadóhivatala útján megszerezhető
BUDAPEST, Üllői-ut 25. szám.

a Borászati Lapok Zsebnaptára.

az 1903! évre
(IV. évfolyam)

Ezen javított és tetemesen bővített új kiadás tartalmazza mindazokat a tudnivalókat, melyekre minden termelőnek, úgy künn a szőlőben mint a pinczében szüksége van. Az összes törvények, rendeletek, intézmények, állami és társadalmi szervezetek, kedvezmények stb., melyek a szőlősgazdát érdeklik és melyek semmi más könyvben ő szegyjűtve nincsenek itt olvashatók.

Miért is ez nélkülözhetetlen segédkönyve minden szőlősgazdának!

A zsebnaptár igen részletes jegyzéket tartalmaz a szőlőben és pinczében előforduló események, fizetések, készletek, vételek, eladások stb. stb. fel, jegyzésére. Azonkívül pedig noteszkönyv is van hozzá mellékelve. A zsebnaptár ára (bérmentes küldéssel) 3 Korona 20 fillér tartós vászonkötésben-irónnal együtt.

A készlet korlátolt, tessék mielőbb meg-
hozatni!

Most jelent meg!